

Byla C-105/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. vasario 22 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Spetsializiran nakazatelen sad (Specializuotas baudžiamasis teismas, Bulgarija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. vasario 22 d.

Kaltinamasis baudžiamojoje byloje:

IR

Pagrindinės bylos dalykas

Europos arešto orderio dėl kaltinamojo IR išdavimas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą teikiamas pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar būtų suderinama su Chartijos 6 straipsniu, aiškinamu kartu su EŽTK 5 straipsnio 4 dalimi, 2 dalimi ir 1 dalies c punktu, Chartijos 47 straipsniu, teise laisvai judėti, lygybės principu ir tarpusavio pasitikėjimo principu, jei išduodančioji teisminė institucija, kaip ji suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 6 straipsnio 1 dalį, nedėtų jokių pastangų informuoti ieškomą asmenį apie faktinius ir teisinius jo laikino sulaikymo motyvus ir teisę apskusti arešto orderį, kol šis asmuo yra vykdančiosios valstybės narės teritorijoje?

2. Jei taip: ar pagal Sąjungos teisės viršenybės prieš nacionalinę teisę principą reikalaujama, kad išduodančioji teisminė institucija ieškomo asmens atitinkamai neinformuotų ir, jei jis, nors ir nebuvo atitinkamai informuotas, pateiktų prašymą panaikinti nacionalinį arešto orderį, šį prašymą iš esmės nagrinėtų tik tuomet, kai ieškomas asmuo bus perduotas?
3. Kokios Sąjungos teisėje numatytos teisinės priemonės yra tinkamos tokiai informacijai suteikti?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija

2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1), iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR

2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012, p. 1)

2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014, p. 1)

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (OL C 202, 2016, p. 389)

2021 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *IR*, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Nakazatelnо-protsesualen kodeks (Baudžiamojo proceso kodeksas, Bulgarija; NPK)

Nakazatelen kodeks (Baudžiamasis kodeksas, Bulgarija; toliau – NK)

Zakon za ekstraditsiata i evropeyiskata zapoved za arest (Ekstradicijos ir Europos arešto orderio įstatymas, Bulgarija; ZEEZA)

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 IR buvo pareikštas kaltinimas dalyvavus organizuotoje nusikalstamoje grupuotėje, kuri siekdama praturtėti tarpvalstybiniu mastu gabendavo didelius kiekius akcizu apmokestinamų prekių (cigarečių) be mokesčio banderolės (nusikalstama veika, už kurią pagal NK 321 straipsnį baudžiama „laisvės atėmimo bausme“ iki 10 metų) ir padėjus sandėliuoti 2 801 175 levų (1 413 218 EUR) vertės 373 490 pakelių cigarečių be mokesčio banderolės (nusikalstama veika, už kurią pagal NK 234 straipsnį baudžiama „laisvės atėmimo bausme“ iki 8 metų).

- 2 Per ikiteisminį tyrimą IR buvo paaiškinta apie bendrąsias teises, kurias jis turi kaip kaltinamasis.
- 3 2017 m. vasario 24 d. prasidėjus teismo procesui IR savo deklaruotoje gyvenamojoje vietoje nebegyveno. Teismui nepavyko nustatyti jo nuolatinės gyvenamosios vietos. Abu IR pasirinkti advokatai pareiškė jam nebeatstovaujantys. IR buvo paskirtas kitas gynėjas (pagal nacionalinės teisės nuostatas nedalyvaujantį kaltinamąjį privalo ginti advokatas).
- 4 2017 m. balandžio 10 d. nutartimi, kurią 2017 m. balandžio 19 d. patvirtino antrosios instancijos teismas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas IR paskyrė „kardomojo kalinimo“ priemonę (šis veiksmas atitinka nacionalinio arešto orderio išdavimą). IR procese nedalyvavo, jam atstovavo paskirtasis gynėjas.
- 5 2017 m. gegužės 25 d. buvo išduotas Europos arešto orderis (EAO). Jame buvo nurodyta, kad nacionalinis arešto orderis išduotas IR nedalyvaujant, kad, IR perduodant po Europos arešto orderio įvykdymo, jam bus įteiktas nacionalinis arešto orderis ir kad jis bus informuojamas apie jo teises ir, paaiškinus su tuo susijusias galimybes, galės apskųsti sprendimą. Taip pat buvo nurodyta, kad IR apskųsti arešto orderį galės tik tuomet, kai bus perduotas Bulgarijos institucijoms. Europos arešto orderis buvo paskelbtas Šengeno informacinėje sistemoje, IR vis dar nesurastas ir nesulaikytas.
- 6 2019 m. rugpjūčio 20 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas panaikino Europos arešto orderį ir pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą byloje C-649/19. 2021 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismas priėmė sprendimą byloje C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

Dėl prejudicinių klausimų priimtinumų

- 7 Šie klausimai teikiami atsižvelgiant į Europos arešto orderio dėl IR išdavimą. Remdamasis atsakymais į klausimus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas žinos, kaip formuluoti Europos arešto orderį, pvz., ar jis turi šiame orderyje pateikti informaciją kaltinamajam apie jo teises, susijusias su nacionaliniu arešto orderiu, ar kartu su Europos arešto orderiu pateikti prašymą vykdančiajai institucijai, kad ši praneštų apie IR suradimo ir (arba) laikino sulaikymo momentą, ir tuomet informuoti IR, taip pat ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, sužinojęs apie IR suradimą (nesvarbu, ar jis būtų laikinai sulaikytas), pvz., palaikydamas ryšį su vykdančiąja institucija pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį, turi pateikti ieškomam asmeniui nacionalinį arešto orderį, kuriame būtų pateikta atitinkama informacija. Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi žinoti, kokių veiksmų jis turėtų imtis dėl prašymo panaikinti arešto orderį, nes asmuo gali teikti tokį prašymą, net jei nebuvo informuotas.

- 8 Dvi paskutiniosios hipotezės yra realios galimybės, jos paprastai gali realizuotis po Europos arešto orderio išdavimo ir prieš asmens perdavimą. Jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas lauktų ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktų tik tuomet, kai šios galimybės realizuosis, konkrečiai, kai IR bus surastas arba kai jis pateiks prašymą panaikinti arešto orderį, jis negalėtų gauti naudingo atsakymo, nes Teisingumo Teismo sprendimas, net ir taikant pagreitiną procedūrą, trunka ilgiau nei Europos arešto orderio įvykdymas.

Prejudicinių klausimų motyvai

– Bendrosios pastabos

- 9 Prejudiciniai klausimai kyla atsižvelgiant į ieškomo asmens galimybę apskusti arešto orderį (2021 m. sausio 28 d. Sprendimo *IR, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75*, 69 punktą), konkrečiau, kalbant apie laikotarpį nuo ieškomo asmens laikino sulaikymo vykdančiojoje valstybėje narėje iki jo perdavimo išduodančiajai valstybei narei.
- 10 Iš Teisingumo Teismo sprendimo byloje *C-649/19* matyti, kad Direktyvos 2012/13 4, 6 ir 7 straipsnių nuostatos netaikomos dėl ieškomo asmens informavimo prieš jo perdavimą. Todėl pagal šią direktyvą išduodančioji teisminė institucija neturi pareigos informuoti ieškomo asmens prieš jo perdavimą. Vis dėlto kyla klausimas, ar ši išvada neprieštarauja principams, kuriais grindžiama Sąjungos teisė.
- 11 Be to, iš nurodyto sprendimo 79 ir 80 punktų aišku, kad teisė į veiksmingą teisminę gynybą užtikrinama, kai ieškomas asmuo veiksmy dėl arešto orderio gali imtis tuomet, kai buvo perduotas, taigi, darant atvirkštinę išvadą, tam, kad būtų užtikrinama veiksminga teisinė apsauga, tokia teisių gynimo priemonė prieš perdavimą nėra būtina. Todėl kyla klausimas, ar taikant nacionalinės teisės normą, pagal kurią reikalaujama ieškomą asmenį atitinkamai informuoti ir užtikrinti jam teisę pasinaudoti teisių gynimo priemone net ir tuomet, kai jo nėra nacionalinėje teritorijoje, būtų pažeidžiama Sąjungos teisė.
- Dėl ESS 6 straipsnio, aiškinamo kartu su Chartijos 6 straipsniu, siejama su EŽTK 5 straipsnio 4 dalimi, 2 dalimi ir 1 dalies c punktu, taikymo
- 12 Remiantis ESS 6 straipsniu, Sąjunga pripažįsta Chartijoje išdėstytas teises. Chartijos 6 straipsnyje pripažįstama teisė į laisvę ir saugumą. Vadovaujantis Chartijos paaiškinimais, jos 6 straipsnyje įtvirtintos teisės atitinka EŽTK 5 straipsnyje įtvirtintas teises. Remiantis EŽTK 5 straipsnio 2 ir 4 dalimis, kiekvienas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą laikinai sulaikytas asmuo turi teisę sužinoti faktinius ir teisinius savo laikino sulaikymo motyvus ir apskusti laisvės atėmimo teisėtumą teismui. Todėl reikalinga EŽTT nuomonė.
- 13 Nėra abejonių, kad asmuo, kuris buvo laikinai sulaikytas pagal Europos arešto orderį, patenka į EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punkto taikymo sritį. EŽTT aiškiai

nusprendė, kad tuo atveju, kai vykdančioji valstybė narė sąžiningai įvykdė pareigas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punktą, tačiau asmuo buvo laikinai sulaikytas remiantis klaidingu prašančiosios valstybės nacionaliniu arešto orderiu, už 5 straipsnio pažeidimą yra atsakinga būtent prašančioji valstybė, o jos atsakomybė nustatoma pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą.

- 14 Dėl eksteritorialumo EŽTT nusprendė, kad, nors kiekviena valstybė savo teismine valdžią vykdo iš esmės savo teritorijoje, tam tikromis aplinkybėmis įmanoma, kad ji savo įgaliojimais naudotųsi kitos valstybės teritorijoje. Tokiu atveju ji ir toliau yra atsakinga už savo veiksmus (EŽTT sprendimo Nr. 11956/07, *Stephens prieš Maltą*, 49 straipsnis, Sprendimo Nr. 15944/11, *Vasiliciuc prieš Moldovos Respubliką*, 25 straipsnis ir Sprendimo Nr. 43611/02, *Belozorov prieš Rusiją ir Ukrainą*, 84–87 straipsniai).
- 15 Kaip nurodė EŽTT, valstybė naudotis savo įgaliojimais, įskaitant baudžiamosios teisės srityje, taip pat susijusiais su kaltinamojo laikinu sulaikymu, kitos valstybės teritorijoje gali su šios sutikimu.
- 16 EŽTT keliose bylose nagrinėjo klausimą, kuri valstybė atsakinga už asmens laikiną sulaikymą per ekstradicijos procedūrą, kai prašomoji valstybė elgėsi sąžiningai pagal nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus, tačiau asmens sulaikymas buvo klaidingas veiksmas, nes prašančiojoje valstybėje buvo klaidingai išduotas nacionalinis arešto orderis, kuriuo remiantis buvo pateiktas ekstradicijos prašymas. Šiais atvejais EŽTT pabrėžė, kad laikino sulaikymo pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punktą pagrindas buvo šis klaidingas prašančiosios valstybės nacionalinis sprendimas. EŽTT taip pat akcentavo, kad prašančioji valstybė turi užtikrinti savo nacionalinio arešto orderio galiojimą. Todėl EŽTT nusprendė, kad, kai nacionalinis arešto orderis, kuriuo remiantis buvo pateiktas ekstradicijos prašymas, yra klaidingas, atsakomybė už asmens sulaikymą vykdančiojoje valstybėje narėje tenka prašančiajai valstybei narei. Asmens laikinas sulaikymas prašomoje valstybėje yra sulaikymas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą.
- 17 EŽTT nepaneigė asmens, kuris buvo laikinai sulaikytas per ekstradicijos procedūrą pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punktą, kaip „laikinai sulaikyto kaltinamojo“ statuso pagal 5 straipsnio 1 dalies c punktą. Priešingai, teismas preziumavo, kad laikinai sulaikytam asmeniui taikomos garantijos, susijusios su jo kaip „kaltinamojo“ statusu pagrindinėje byloje, visų pirma nekaltumo prezumpcija ir teisė apskųsti arešto orderį. Reikia aiškiai pažymėti, kad EŽTT šias teises laiko teisėmis, kurios gali būti reiškiamos išduodančiajai valstybei narei, kurioje nagrinėjama pagrindinė byla. Teismas jų netraktuoja kaip teisių prieš vykdančiąją valstybę narę, kuri vykdo ekstradicijos procedūrą, nes ji negali įvertinti asmens sulaikymo teisėtumo pagrindinėje byloje.
- 18 Taigi dėl ieškomo asmens laikino sulaikymo taikomas dvejopas reguliavimas, nes kaltinamasis pagrindinėje byloje tebėra kaltinamasis, net jei jis buvo laikinai sulaikytas kitoje valstybėje. Išduodančioji teisminė institucija turi užtikrinti

garantijas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą (taip pat garantijas pagal EŽTK 5 straipsnio 3 ir 4 dalis, jei laisvės atėmimo trukmė ilgesnė už tam tikrą laiką), o vykdančioji teisminė institucija – garantijas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punktą.

- 19 EŽTT nemano, kad EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimas netaikomas laikotarpiu, kuriuo nacionalinis arešto orderis yra Europos arešto orderio pagrindas, ir tampa taikytinas tik perdavus ieškomą asmenį. Tokia yra ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija. Teisingumo Teismas niekada netvirtino, kad remiantis negaliojančiu nacionaliniu arešto orderiu gali būti išduodamas galiojantis Europos arešto orderis. Priešingai, Teisingumo Teismas konstatavo, kad Europos arešto orderis gali būti išduodamas tik remiantis galiojančiu nacionaliniu arešto orderiu (Sprendimas *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, ir sprendimas byloje C-414/20, ECLI:EU:C:2021:4).
- 20 Chartijos 6 straipsnio taikymo sritis yra tokia pati kaip EŽTK 5 straipsnio, todėl iš EŽTT išvadų minėtose bylose, perkėlus į Sąjungos teisės lygmenį, kyla, kad nacionalinis arešto orderis, kuriuo remiantis išduotas Europos arešto orderis, yra vykdomas laikinai sulaikant ieškomą asmenį vykdančiosios valstybės narės teritorijoje.
- 21 Konkrečiau, laikinas sulaikymas dėl jo dvejopo pobūdžio vykdančiojoje valstybėje narėje visuomet patenka į dvi teises kategorijas ir ieškomas asmuo yra saugomas dviem etapais. Pirmoji kategorija yra laikinas sulaikymas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies f punktą, kitaip tariant, Pagrindų sprendime 2002/584 reguliuojamas laikinas sulaikymas su visomis ten numatytomis garantijomis. Antroji kategorija yra laikinas sulaikymas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą, kitaip tariant, laikinas sulaikymas vykdančiojoje valstybėje narėje vykdamas nacionalinį arešto orderį.
- 22 Šiuo atveju išduodančioji valstybė narė ieškomam asmeniui turi suteikti EŽTK 5 straipsnio 2 ir 4 dalyje numatytas garantijas, susijusias su jo kaip kaltinamojo statusu. Tai yra užtikrinimas, kad nacionalinis arešto orderis yra teisėtas. Toks užtikrinimas įmanomas, tik jei suteikiama visa reikiama informacija apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir jo apskundimo galimybes.
- 23 Teisingumo Teismas nusprendė, kad asmeniui, dėl kurio buvo priimtas nacionalinis arešto orderis, turi būti suteiktos visos garantijos, būtinos tokiems sprendimams priimti, visų pirma tos, kurios išplaukia iš pagrindinių teisių (sprendimo byloje C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, 48 punktas). Sąvoka „visos garantijos, būtinos tokiems sprendimams priimti“ turėtų būti suprantama taip, kad šios garantijos turi būti taikomos asmenį laikinai sulaikant pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą – remiantis pirmiau minėtais EŽTT sprendimais – vykdančiojoje valstybėje narėje. Ši sąvoka turėtų apimti ir informaciją apie arešto orderį, jei jis buvo išduotas asmeniui nedalyvaujant, nes taip jis būtų informuojamas apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes taikant EŽTK 5 straipsnio 2 ir 4 dalis.

24 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia pirmiau pateiktą klausimą – ar tokiu atveju, jei teismas, išduodamas Europos arešto orderį, nedėtų jokių pastangų informuoti ieškomą asmenį apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes, kol šis asmuo yra vykdančiojoje valstybėje narėje, toks neveikimas būtų suderinamas su Chartijos 6 straipsniu, kai ši teisės nuostata turi būti suprantama taip, kaip EŽTT supranta EŽTK 5 straipsnio 1 dalies c punktą.

– Dėl Chartijos 47 straipsnio pirmos pastraipos taikymo

25 Kyla klausimas, ar yra įvykdytas „veiksmingos teisinės gynybos“ reikalavimas pagal Chartijos 47 straipsnio pirmą pastraipą, kai išduodančioji teisminė institucija nededa jokių pastangų informuoti ieškomą asmenį apie teises, kurias jis turi kaip asmuo, dėl kurio išduotas arešto orderis (t. y. apie faktinius ir teisinius jo laikino sulaikymo motyvus ir apskundimo galimybes), kol šis asmuo būna kitos valstybės narės teritorijoje ir yra Europos arešto orderio objektas [bei] galimai ten buvo laikinai sulaikytas.

26 Neabejotinai atsakymas į šį klausimą priklauso nuo to, ar kaltinamasis pagal Chartijos 47 straipsnio pirmą pastraipą turi teisinį interesą būti informuotas ir turėti galimybę apskusti nacionalinį arešto orderį, kol jis yra kitos valstybės narės teritorijoje, ypač tuomet, kai jis ten galbūt buvo laikinai sulaikytas, konkrečiau, ar toks apskundimas jam gali būti naudingas, visų pirma atsižvelgiant į vykstančią Europos arešto orderio vykdymo procedūrą.

27 Iš minėtų EŽTT sprendimų darytina išvada, kad ieškomas asmuo turi turėti visas teises, kurias jis turėtų, jei būtų sulaikytas nacionalinėje teritorijoje. Visų pirma, jis turi turėti iš EŽTK 5 straipsnio 2 dalies kylančią teisę sužinoti faktinius ir teisinius savo laikino sulaikymo motyvus ir iš EŽTK 5 straipsnio 4 dalies kylančią teisę apskusti laikino sulaikymo teisėtumą. Ieškomas asmuo [tuomet] galėtų apskusti laikiną sulaikymą išduodančiajai institucijai ir taip apginti savo interesus vykdančiosios institucijos, kuri jį faktiškai sulaikė, atžvilgiu.

28 Kyla klausimas dėl veiksmingos teisinės gynybos Sąjungos teisės taikymo srityje, būtent dėl teisinės gynybos siekiant apsaugoti nuo Europos arešto orderio vykdymo vykdančiojoje valstybėje narėje, taip pat nuo laikino sulaikymo vykdančiojoje valstybėje narėje. Tiksliau, ši teisinė gynyba būtų galimybė imtis veiksmų prieš nacionalinį arešto orderį, kuriuo remiantis buvo išduotas Europos arešto orderis, pagal kurį vėl asmuo gali būti laikinai sulaikomas vykdančiojoje valstybėje narėje. Negalima pamiršti, kad būtent šis nacionalinis arešto orderis yra abiejų paskesnių veiksmų pagrindas.

29 Klausimas dėl veiksmingos teisinės gynybos pagal Chartijos 47 straipsnio pirmą pastraipą kyla visų pirma atsižvelgiant į vykstančią Europos arešto orderio vykdymo procedūrą. Tokiu atveju nacionalinio arešto orderio teisėtumo apskundimas, kai ieškomas asmuo tebėra vykdančiosios valstybės narės teritorijoje, būtų tam tikra apsaugos, nukreiptos prieš Europos arešto orderį, kuris

buvo išduotas remiantis nacionaliniu sprendimu, forma. Toks apskundimas taip pat būtų apsaugos, nukreiptos prieš ieškomo asmens laikiną sulaikymą vykdančios Europos arešto orderį vykdančiojoje valstybėje narėje, forma. Konkrečiau, ieškomas asmuo galėtų apsisaugoti apskūsdamas ne tik laikiną sulaikymą pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 12 straipsnį, bet ir nacionalinį arešto orderį, kuris yra visos Europos arešto orderio vykdymo procedūros pagrindas.

- 30 Sprendime byloje C-649/19 Teisingumo Teismas konstatavo, jog teise į veiksmingą teisminę gynybą pagal Chartijos 47 straipsnį nereikalaujama, kad ieškomas asmuo apskūsti savo sulaikymą išduodančiajai institucijai galėtų prieš savo perdavimą (79 punktą); todėl jis neturi būti atitinkamai informuojamas prieš perdavimą tam, kad būtų suteikiama tokio apskundimo galimybė (80 punktą). Taigi veiksminga yra tik ta teisminė gynyba, kuria asmuo pasinaudoja po perdavimo.
- 31 Kyla klausimas dėl veiksmingos teisinės gynybos, kai yra tarptautinis elementas, t. y. kai teisminė institucija išduoda nacionalinį arešto orderį, paskui jį remdamasi – Europos arešto orderį, o vėliau kita nacionalinė teisminė institucija vykdydama Europos arešto orderį ieškomą asmenį laikinai sulaiko. Tokiu atveju nacionalinio arešto orderio (kuris yra visos procedūros pagrindas) apskundimas yra teisių gynimo priemonė, skirta apsisaugoti nuo Europos arešto orderio vykdymo.
- 32 Jei tokia teisių gynimo priemonė kaip apskundimas ieškomam asmeniui būtų suteikiama tik po perdavimo, taigi pasibaigus Europos arešto orderio vykdymo procedūrai, ja būtų galima tik konstatuoti nacionalinio arešto orderio, taigi taip pat Europos arešto orderio, o kartu vėlgi – asmens laikino sulaikymo vykdančiojoje valstybėje narėje neteisėtumą, tačiau nebūtų galima jo pašalinti. Tai būtų vélesnis konstatavimas, nes neigiamos pasekmės jau būtų atsiradusios. Pasinaudojus šia teisių gynimo priemone nebūtų įmanoma laiku konstatuoti šių pasekmių tam, kad jos būtų apribotos iki įmanomo minimumo. Faktiškai tokia teisinė gynyba nėra veiksminga.
- 33 Veiksminga teisinė apsauga yra tokia, kuri suteikiama laiku: tada, kai atitinkamam asmeniui jos reikia. Ieškomam asmeniui teisinė gynyba reikalinga jau tada, kai dėl jo buvo išduotas nacionalinis arešto orderis pagrindinėje byloje, ir jau jį labiau tada, kai vykdančią šį orderį jis buvo laikinai sulaikytas vykdančiojoje valstybėje narėje.
- 34 Negalima preziumuoti, kad Pagrindų sprendimu 2002/584 atmetama galimybė informuoti ieškomą asmenį apie nacionalinį arešto orderį. Pagrindų sprendimą iš dalies pakeitus Pamatiniu sprendimu 2009/299, ši teisinė apsauga, susijusi su informavimu, buvo užtikrinta ir taikoma taip pat tuomet, kai ieškomas asmuo nebuvo laikinai sulaikytas. Vis dėlto ši teisinė apsauga taikoma tik dėl informavimo apie sprendimą byloje iš esmės, kai išleidžiamas Europos arešto orderis, siekiant įvykdyti bausmę, kai asmuo nuteistas *in absentia* – Pamatinio sprendimo 2009/299 4a straipsnio 2 dalis; tokiu atveju ieškomas asmuo visada turi

būti informuojamas apie jo nuteisimą. Abiem Europos arešto orderio atvejams – patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir bausmės vykdymo – bendra yra tai, kad ieškomas asmuo iškart po perdavimo laikinai sulaikomas vykdant nacionalinį arešto orderį. Todėl prieš tokį perdavimą užtikrinamos veiksmingos teisinės gynybos garantijos turėtų būti panašios. Be to, kaip tik Europos arešto orderio, siekiant asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, atveju informavimas prieš perdavimą yra reikalingesnis.

- 35 Panašiai nustatyta Direktyvos 2013/48 46 konstatuojamojoje dalyje ir 10 straipsnio 4–6 dalyse bei Direktyvos 2016/1919 21 konstatuojamojoje dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje. Šios nuostatos susijusios su pagalba, kurią ieškomam asmeniui teikia advokatas išduodančiojoje valstybėje narėje – jis padeda, t. y. teikia informaciją ir pataria, advokatu vykdančiojoje valstybėje narėje tam, kad ieškomas asmuo galėtų veiksmingai pasinaudoti teisėmis vykdančiojoje valstybėje narėje. Taigi ieškomas asmuo, tebebūdamas vykdančiojoje valstybėje narėje, turi pripažintą teisę – padedamas advokato – gauti informaciją apie pagrindinės bylos, kurioje buvo išduotas Europos arešto orderis, dalis. Be abejo, svarbiausia [iš šių dalių] yra nacionalinis arešto orderis (t. y. faktiniai ir teisiniai laikino sulaikymo motyvai).
- 36 Toliau būtinas palyginimas su teisiniu Europos tyrimo orderio reguliavimu pagal Direktyvą 2014/41 (OL L 130, 2014, p. 1). Visų pirma, pagal šios direktyvos 14 straipsnį atitinkamam asmeniui suteikiama teisė apskusti tyrimo orderį išduodančiajai institucijai, taigi dar prieš jo vykdymą.
- 37 Europos arešto orderiui ir Europos tyrimo orderiui bendra yra tai, kad jais daroma intervencija į tam tikro asmens teisių sferą – valstybės, kurioje asmuo būna, institucijų veiksmais, tačiau kitos valstybės institucijų prašymu. Be abejo, skirtumas yra tas, kad intervencija Europos arešto orderiu yra daug reikšmingesnė nei intervencija Europos tyrimo orderiu. Yra ir dar vienas skirtumas: Direktyva 2014/41 buvo priimta 12 metų vėliau nei Pagrindų sprendimas 2002/584, todėl joje nustatyti neabejotinai naujesni, aukštesni pagrindinių teisių apsaugos standartai.
- 38 Taigi nė iš vienos Sąjungos teisės nuostatos, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su asmens, ieškomo arba laikinai suimto pagal Europos arešto orderį, statusu, nekyla, kad ieškomas asmuo – visų pirma tuomet, kai jis vykdančiojoje valstybėje narėje buvo laikinai sulaikytas – neturi teisinio intereso būti išduodančiosios institucijos informuotas apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes.

– Dėl trečiojo apsaugos etapo

- 39 Teisingumo Teismas nusprendė, kad išduodant Europos arešto orderį taikoma dviejų etapų teisminė gynyba (Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-508/18 ir C-82/19, ECLI:EU:C:2019:456, 67 ir 68 punktai). Pirmasis etapas yra išduodant nacionalinį arešto orderį, antrasis – Europos arešto orderį. Abiem apsaugos

etapams bendra yra tai, kad nedalyvauja kaltinamasis. Jis negali pateikti savo nuomonės.

- 40 Siekiant užtikrinti iš tikrųjų veiksmingą apsaugą būtina pripažinti, kad reikalingas trečiasis apsaugos etapas, kuris eitų po pirmųjų dviejų, t. y. apsauga nuo išduodančiosios institucijos per Europos arešto orderio vykdymo procedūrą, kol ieškomas asmuo yra vykdančiojoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Poltorak*, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, 39 ir 44 punktus).
- 41 Remiantis Chartijos paaikškinimais, jos 47 straipsnio pirma pastraipa atitinka EŽTK 13 straipsnį ir suteikia netgi platesnę apsaugą. Pabrėžiama, kad „Sajungos teisėje <...> garantuojama teisė į veiksmingą gynybą teisme“. Faktiškai nei pirmame, nei antrame apsaugos etape neužtikrinama „veiksminga gynyba teisme“. Todėl savaime šiais etapais nepasiekiamas Chartijos 47 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytas lygis. Jau pagal pačią teisminės peržiūros esmę reikalingas išklausymas, o ne sprendimas remiantis tik kaltinimo reikalavimu. Vis dėlto reikia priminti, kad šie argumentai susiję su procedūra išduodančiojoje teisminėje institucijoje, kuri turi užtikrinti veiksmingą teisinę gynybą iki asmens perdavimo.
- Dėl proporcingumo
- 42 Teisingumo Teismas pabrėžia proporcingumo reikšmę išduodant Europos arešto orderį (Sprendimo *Kovalkovas*, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:8611, 47 punktą). Neįmanoma tinkamai įvertinti šio proporcingumo, jei neatsižvelgiama į kaltinamojo nuomonę, įskaitant informaciją, iš kurios būtų matyti, ar buvo bandyta išvengti teisės saugos.
- 43 Jei ieškomas asmuo turėtų galimybę pasinaudoti veiksminga teisine gynyba, t. y. apskusti nacionalinį arešto orderį, kol jis yra vykdančiojoje valstybėje narėje, sumažėtų neproporcingų Europos arešto orderių arba, kitaip tariant, padaugėtų tokių neproporcingų Europos arešto orderių panaikinimo atvejų prieš asmens perdavimą.
- 44 Kadangi teismai save laiko ieškomų asmenų pagrindinių teisių sergėtojais, darytina išvada, kad ieškomam asmeniui turi būti užtikrinama veiksminga priemonė šių teisių apsaugai teisme – ir būtent prieš asmens perdavimą. Tai reiškia, kad asmuo nustatyta tvarka turi būti informuojamas apie nacionalinio arešto orderio turinį ir teises jo apskundimo galimybes.
- 45 Taigi šiame prašyme teikiamas klausimas, ar Chartijos 47 straipsnis taikomas taip pat Europos arešto orderio vykdymo laikotarpiu prieš ieškomo asmens perdavimą, taigi jam prieštarauja tai, kad išduodančioji teisminė institucija ieškomo asmens visiškai neinformuoja apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir jo apskundimo galimybes.
- Dėl teisės laisvai judėti pagal ESS 3 straipsnio 2 dalį ir SESV 20 straipsnio 2 dalies a punktą ir 21 straipsnio 1 dalį

- 46 Ši teisė reiškia, kad kiekvienas Sąjungos pilietis – taigi, be abejo, ir IR, kuris turi Bulgarijos pilietybę – gali laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje. Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, ši teisė būtų apribota, jei asmuo atsidurtų mažiau palankioje situacijoje tik todėl, kad pasinaudojo teise laisvai judėti. Šis principas taikytinas net ir dėl baudžiamosios teisės nuostatų (sprendimo byloje C-454/19, ECLI:EU:C:2020:947, 27 ir 30 punktai), taigi taip pat galioja baudžiamojo proceso teisės normoms, kaip antai susijusioms su teise į informaciją pagrindinėje byloje.
- 47 Šiuo atveju IR, jei jis nebūtų pasinaudojęs teise laisvai judėti ir būtų suimtas nacionalinėje teritorijoje, turėtų visą spektrą teisių, konkrečiai, jam būtų pateikta arešto orderio kopija ir taip suteikta galimybė sužinoti faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir jis būtų informuotas apie teisę apskusti arešto orderį; jei jis pasinaudotų šia apskundimo teise, teismas greitu laiku priimtų sprendimą dėl to.
- 48 Tačiau vien dėl to, kad IR pasinaudojo teise laisvai judėti ir (arba) gyventi, jis negali pasinaudoti šiomis teisėmis, nors pagal nacionalinės teisės aktus formaliai jas turi. Priežastis – nenustatyta procedūra, pagal kurią asmuo nustatyta tvarka būtų informuojamas apie nacionalinio arešto orderio turinį vykdančiojoje valstybėje narėje, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jo neinformuoja.
- 49 Neturėtų būti preziumuojama, kad kaltinamojo, gyvenančio nacionalinėje teritorijoje, ir kaltinamojo, gyvenančio kitos valstybės narės teritorijoje, padėtis taip iš esmės skiriasi, kad būtų pateisinamas skirtingas požiūris.
- 50 Iš tikrųjų veiksmų kaltinamajam laikinai sulaikyti ir perduoti vykdančioji teisminė institucija imasi išduodančiosios teisminės institucijos prašymu. Jei išduodančioji teisminė institucija gali prašyti vykdančiosios teisminės institucijos kaltinamojo atžvilgiu imtis tam tikrų veiksmų, kuriais pažeidžiamos jo teisės, t. y. jį laikinai sulaikyti ir perduoti, tai ji turi ir galimybę vykdančiosios teisminės institucijos prašyti kaltinamajam suteikti atitinkamą informaciją, tiesiogiai susijusią su jo laikinu sulaikymu ir perdavimu.
- 51 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, judėjimo laisvės apribojimas yra pateisinamas, kai jis grindžiamas objektyviais bendrojo intereso argumentais ir yra proporcingas teisėtam tikslui. Šiuo atveju vienintelis tokio nevienodo požiūrio pateisinimas yra aplinkybė, kad Sąjungos teisėje, konkrečiai, Direktyvoje 2012/13, nenumatyta galimybės arešto orderį išduodančiam teismui kaltinamąjį laiku informuoti apie šį sprendimą ir galimybę jį apskusti, kai kaltinamasis laikinai sulaikomas kitos valstybės narės teritorijoje pagal Europos arešto orderį. Remiantis sprendimu byloje C-649/19, toks informavimas privalomas tik po asmens perdavimo.
- 52 Kyla klausimas, ar aiškios nuorodos į tokį informavimą nebuvimas Pagrindų sprendime 2002/584 arba praktikoje kylantys sunkumai suteikti tokią informaciją

yra pakankamas nevienodo požiūrio, kuris grindžiamas tuo, kad asmuo pasinaudojo teise laisvai judėti, pateisinimas.

53 Būtų galima remtis „informacijos pateikimo“ galimybe (Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 3 dalis [2 dalis] ir 5 konstatuojamosios dalies trečias sakinys). Tuomet nei fakto, kad išduodančioji institucija vykdančiajai institucijai pateikia tam tikrą informaciją (nacionalinio arešto orderio kopiją, kuria kartu informuojama apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes), kurią vykdančioji institucija pateikia ieškomam asmeniui, kai jis laikinai sulaikomas, nei – tuo atveju, kai ieškomas asmuo, remdamasis šia informacija, apskundė arešto orderį ir jis buvo panaikintas – fakto, kad išduodančioji institucija vykdančiajai institucijai nusiunčia pranešimą apie Europos arešto orderio panaikinimą, nebūtų galima vertinti kaip prieštaraujančio pagrindų sprendimo sistemai.

– Dėl vienodo požiūrio principo

54 Kyla klausimas, ar išduodančiosios institucijos sprendimas visai neinformuoti ieškomo asmens apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir galimybę pateikti prašymą panaikinti arešto orderį, kol šis asmuo yra kitoje valstybėje narėje, prieštarauja vienodo požiūrio principui.

55 Kyla klausimas, ar pažeidžiamas vienodo požiūrio principas, kai kaltinamajam Sąjungos teisės taikymo srityje suteikiama ne tokia pati apsauga, kokia jam būtų suteikiama nacionalinėje situacijoje, konkrečiau, ar išduodančioji teisminė institucija turi užtikrinti tokio lygio apsaugą, kokia kaltinamajam būtų suteikiama, jei jis būtų nacionalinėje teritorijoje, ir ar ji bent turėtų dėti tam tikras pastangas tai užtikrinti.

– Dėl tarpusavio pasitikėjimo principo

56 Teisingumo Teismas jau nurodė, kad tarpusavio pripažinimo principas, kurio išraiška yra Europos arešto orderis, grindžiamas tarpusavio pasitikėjimo principu, visų pirma pasitikėjimu, kad ieškomas asmuo išduodančiojoje valstybėje narėje turės teisę pasinaudoti tinkama teisine gynyba.

57 Šiuo atveju šiam pasitikėjimui galėtų kilti grėsmė būtent per individualią proceso eigą. Jei ieškomas asmuo vykdančiajai teisminei institucijai pareikštų prieštaravimą dėl nacionalinio arešto orderio, kuriuo remiantis buvo išduotas Europos arešto orderis, teisėtumo, vykdančioji teisminė institucija negalėtų priimti sprendimo dėl to. Tokį sprendimą gali priimti tik išduodančioji teisminė institucija ir tik per pagrįstą laikotarpį, kad sprendimas neprarastų prasmės.

58 Jei ieškomas asmuo neturėtų tinkamos galimybės pareikšti prieštaravimų išduodančiajai teisminei institucijai, vykdančioji teisminė institucija susidurtų su dilema, ar vykdyti Europos arešto orderį, kai ji tikrai nežino, ar, atsižvelgiant į ieškomo asmens pareikštus prieštaravimus, į kuriuos išduodančioji teisminė

institucija neatsakė ir iki asmens perdavimo neatsakys, ankstesni šio orderio išdavimo motyvai tebėra galiojantys.

- 59 Pagrindų sprendimo 2002/584 sistemai tai gali daryti tik neigiamą poveikį, nes vykdančioji institucija būtų priversta vykdyti Europos arešto orderį, kai ji tikrai nežino, ar ieškomo asmens pagrindinių teisių išduodančiojoje valstybėje narėje bus iš tikrųjų paisoma.

Dėl antrojo prejudicinio klausimo

- 60 Nacionalinės teisės aktuose numatytas kaltinamojo informavimas (pateikiant nacionalinio arešto orderio kopiją) apie faktinius ir teisinius jo laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes. Šis reikalavimas neišnyksta, pvz., dėl to, kad kaltinamasis buvo laikinai sulaikytas kitos valstybės teritorijoje, ir yra taikomas ruošiant ekstradiciją, nes nacionalinis arešto orderis yra bylos dokumentų dalis. Kai išduodamas Europos arešto orderis, ieškomas asmuo neturi galimybės gauti tokios informacijos, nes Pagrindų sprendime 2002/584 nenustatyta procedūra, pagal kurią išduodančioji teisminė institucija informuotų ieškomą asmenį, taip pat apie laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes. Be to, pagal 12 konstatuojamosios dalies paskutinį sakinį kiekviena valstybė narė gali taikyti savo taisykles, susijusias su teisingu procesu.
- 61 Kaip matyti iš Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-649/19, Direktyva 2012/13 neturi būti aiškinama taip, kad pagal ją išduodančioji teisminė institucija įpareigojama informuoti ieškomą asmenį apie nacionalinį arešto orderį ir jo apskundimo galimybes. Priešingai, direktyvoje nustatyti būtinieji standartai ir ji nesusijusi su informacija, kuri gali būti suteikiama pagal nacionalinės teisės aktus. Valstybės narės gali išplėsti šioje direktyvoje nustatytas teises ir suteikti aukštesnio lygio apsaugą; taikant direktyvą nėra panaikinamos kaltinamojo pagal nacionalinės teisės aktus turimos teisės, jei jomis suteikiama aukštesnio lygio apsauga.
- 62 Taigi iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad aplinkybė, jog nei pagrindų sprendime, nei direktyvoje nenustatyta išduodančiosios institucija pareiga suteikti reikalingą informaciją kaltinamajam, dėl kurio buvo išduotas Europos arešto orderis ir kuris buvo rastas arba netgi laikinai sulaikytas kitoje valstybėje narėje, neeliminuoja nacionalinės teisės aktuose nustatytą išduodančiosios institucijos pareigą suteikti šią informaciją ir priimti sprendimą dėl kaltinamojo prašymo panaikinti arešto orderį.
- 63 Kartu, vertinant atidžiau, būtų galima preziumuoti, jog pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad būtų nesuteikiama tokia informacija ir nepriimamas sprendimas dėl galimo prašymo panaikinti arešto orderį. Šiuos veiksmus reikėtų atlikti tik po asmens perdavimo į nacionalinę teritoriją. [Analizuojami 2021 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *IR*, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75, ir kiti Teisingumo Teismo sprendimai ir jais remiamasi.]

- 64 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, Europos arešto orderyje pateikiama informacija skirta minimaliems formaliems duomenims pateikti, kad vykdančioji teisminė institucija galėtų greitai įvykdyti Europos arešto orderį, t. y. skubiai priimti sprendimą dėl perdavimo (Sprendimo *Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27, 59 punktas). Taip pat yra akivaizdu, kad ieškomo asmens informavimas apie nacionalinio arešto orderio turinį (t. y. apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes) nesusijęs su vykdančiosios institucijos sprendimu dėl ieškomo asmens perdavimo. Todėl Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė pateikti informaciją netaikytina, nes šios galimybės taikymas yra paskutinė priemonė, numatyta tik išskirtiniais atvejais, kai vykdančioji teisminė institucija mano, jog neturi visų reikalingų formalių duomenų tam, kad galėtų skubiai priimti sprendimą dėl perdavimo.
- 65 Taigi tai yra sąmoningas Sąjungos teisės aktų leidėjo, kuris nustatė Pagrindų sprendimo 2002/584 ir Direktyvos 2012/13 formuluotes, sprendimas, kurį dar kartą patvirtino Teisingumo Teismas, kuris aiškina [šiuos teisės aktus], be kita ko, atsižvelgdamas į paties nustatytus Sąjungos teisei taikytinus teisinius principus. Remiantis šiuo sprendimu, kaltinamasis, dėl kurio buvo išduotas Europos arešto orderis ir kuris pagal šį orderį galbūt buvo laikinai sulaikytas, iki jo perdavimo išduodančiajai valstybei narei negali pasinaudoti pagal nacionalinę teisę turimomis teisėmis. Todėl nacionalinės teisės norma, pagal kurią nedaromas toks skyrimas ir kaltinamajam šios teisės suteikiamos taip pat tuomet, kai dėl jo buvo išduotas Europos arešto orderis, ir tuomet, kai jis pagal šį arešto orderį buvo laikinai sulaikytas, prieštarauja Sąjungos teisei.
- 66 Dėl to kyla antrasis prejudicinis klausimas – ar, atsižvelgiant į Sąjungos teisės viršenybę prieš nacionalinę teisę, nacionalinės teisės aktai turi būti aiškinami taikant ribojamąjį ir siaurą požiūrį, taigi taip, kad teisės, kurios suteikiamos kaltinamajam pagal nacionalinės teisės aktus (būti informuotam apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes), ir jas atitinkančios teismo pareigos suteikti šią informaciją, kaltinamajam, dėl kurio buvo išduotas Europos arešto orderis ir kuris pagal šį orderį galbūt buvo laikinai sulaikytas, negalioja ir netaikytinos iki jo perdavimo į nacionalinę teritoriją.
- 67 Konkrečiau ir atsižvelgiant į faktines pagrindinės bylos aplinkybes: ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, išduodamas Europos arešto orderį, arba vėliau, sužinojęs apie IR laikiną sulaikymą kitos valstybės narės teritorijoje, negali imtis priemonių informuoti jį apie teises, kurias jis turi kaip asmuo, dėl kurio buvo išduotas nacionalinis arešto orderis, kurį vykdant šiuo Europos arešto orderiu jis buvo sulaikytas, taip pat tuomet, kai teismui būtų paprasta tai padaryti, pvz., atsakant į paklausimą pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį.
- 68 Kyla abejonių, ar nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią nedaroma skirtumo, ar nacionalinis arešto orderis buvo įvykdytas laikinai sulaikius kaltinamąjį nacionalinėje ar kitos valstybės narės teritorijoje, nes pagal šią nuostatą tam

asmeniui suteikiama ta pati teisminės gynybos galimybė jo teisių apsaugai, t. y. galimybė byloje priimti sprendimą dėl arešto orderio panaikinimo, prieštarauja Sąjungos teisei. Todėl teikiama antrojo prejudicinio klausimo antroji dalis, t. y. ar, IR pateikus prašymą panaikinti arešto orderį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas negali šio prašymo nagrinėti nedelsdamas ir sprendimą dėl jo turi priimti tik po šio asmens perdavimo vykdant Europos arešto orderį.

Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

- 69 Šis klausimas yra reikšmingas neatsižvelgiant į tai, ar iš atsakymo į pirmąjį klausimą paaiškėtų, kad pagal Sąjungos teisę kaltinamasis turi būti informuojamas apie jo teises, ar iš atsakymo į antrąjį klausimą paaiškėtų, kad Sąjungos teisei toks informavimas neprieštarauja. Abiem atvejais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų dėti tam tikras pastangas informuoti ieškomą asmenį apie arešto orderį (t. y. apie faktinius ir teisinius laikino sulaikymo motyvus ir arešto orderio apskundimo galimybes).
- 70 Asmuo ieškomas pagal Europos arešto orderį, todėl kyla klausimas, ar tokia informacija jam turi būti suteikiama atitinkamu nurodymu šiame orderyje. Vis dėlto tai prieštarauja Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsniui ir atitinkamai formai, taip pat pagrindų sprendimo pagrindinei idėjai, nes dėl to būtų pernelyg išplečiamas Europos arešto orderio turinys. Kita vertus, dėl to, kad vykdančioji institucija privalo ieškomam asmeniui pateikti šį arešto orderį (Pagrindų sprendimo 2002/584 11 straipsnio 1 dalis), toks informavimas, atrodo, būtų veiksmingas.
- 71 Kita galimybė – prie Europos arešto orderio pridėti vykdančiajai teisminei institucijai skirtą prašymą informuoti išduodančiąją teisminę instituciją apie ieškomo asmens suradimą jau tuomet, kai pradeda Europos arešto orderio vykdymo procedūra arba ieškomas asmuo laikinai sulaikomas. Tuomet prašančioji institucija galėtų imtis reikalingų veiksmų informacijai suteikti. Aišku, toks prašymas nepatektų į Pagrindų sprendimo 2002/584 taikymo sritį ir nebūtų teisinio pagrindo jį tenkinti.
- 72 Neabejotinai Teisingumo Teismas, kuris geriausiai išmano Sąjungos teisę, turi geriausią galimybę pateikti naudingą atsakymą, kada ir kaip asmuo turi būti informuojamas ir kuriomis Sąjungos nuostatomis reikia remtis, kai reikalingas vykdančiosios teisminės institucijos dalyvavimas.